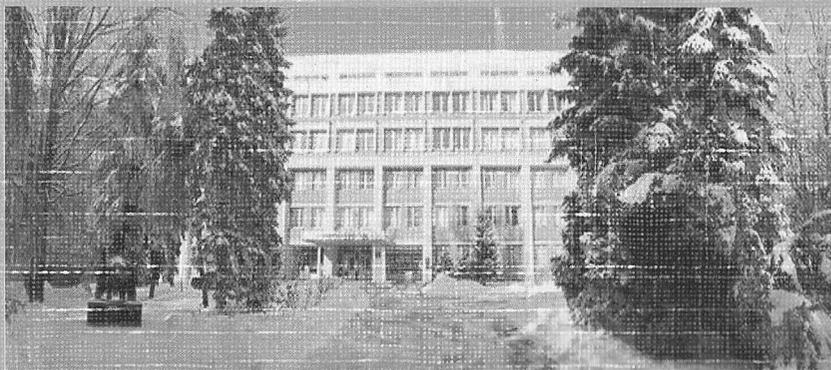

Міністерство освіти і науки України
Полтавська обласна державна адміністрація
Полтавська державна аграрна академія
Рада молодих вчених Полтавської державної аграрної академії
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів і кредиту
Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця
Тернопільський національний економічний університет
Миколаївський національний аграрний університет

*Друга Всеукраїнська науково-практична конференція
молодих вчених*

*«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»*

**1 грудня 2015 року
м. Полтава**

УДК 338.439.5

ББК 65.9 (4УКР) 42

Редакційна колегія:

Аранчій В. І. – професор кафедри фінансів і кредиту Полтавської державної аграрної академії, к.е.н., професор, ректор академії.

Дорогань-Писаренко Л. О. – декан факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії, к.е.н., доцент.

Чумак В. Д. – доцент, завідувач кафедри фінансів і кредиту Полтавської державної аграрної академії, к.е.н., професор кафедри.

Зоря О. П. – заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи Полтавської державної аграрної академії, к.е.н., доцент.

Безкровний О. В. – заступник декана факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії, к.е.н., доцент.

Зоря С. П. – голова Ради молодих вчених Полтавської державної аграрної академії, к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики. Матеріали другої Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (м. Полтава, 1 грудня 2015 року). – Полтава, 2015. – 132 с.

У збірнику надруковані матеріали другої Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Для молодих вчених вищих навчальних закладів освіти.

7. Прискорення процесу погашення дебіторської заборгованості за допомогою сучасних форм її рефінансування.

8. Здійснення ефективного контролю за формуванням та погашенням дебіторської заборгованості підприємства.

9. Розрахунок розміру резерву сумнівних боргів.

Якість управління дебіторською заборгованістю пропонується визначати як здатність підприємства використовувати в управлінській роботі, пов'язаній з формуванням та погашенням дебіторської заборгованості інновацій, нових сучасних технологій, фінансових інструментів, більш досконалих форм та методів впливу на дебіторів, які забезпечать найбільш ефективне вирішення поставлених завдань та досягнення стратегічних цілей як на проміжних, так і на заключних етапах управління дебіторською заборгованістю.

Таким чином, врахувавши вище перелічені пропозиції щодо застосування форм рефінансування дебіторської заборгованості та використання при здійсненні розрахунків різних видів кредитних інструментів, підприємство може вийти на новий, більш високий і конкурентоспроможний рівень розвитку бізнесу.

Література:

1. Басюк Т. П. Реструктуризація дебіторської заборгованості підприємства / Т. П. Басюк // Фінанси України. – 2014. – № 12. – С. 115–123.
2. Белялов Т. Е. Аналіз форм і методів управління дебіторською заборгованістю у складі оперативних фінансових активів корпорації / Т. Е. Белялов // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 9. – С. 30–36.
3. Бондаренко О. С. Методика управління портфелем дебіторської заборгованості / О. С. Бондаренко // Актуальні проблеми економіки. – 2014. – № 4. – С. 17–23.

Олексій Томілін, к.с.-г.н., доцент

Ірина Момот, студентка

Полтавська державна аграрна академія

СТРУКТУРИЗАЦІЯ ГРОШОВОГО РИНКУ ЗА ІНСТИТУЦІЙНИМИ ОЗНАКАМИ

Структуризація грошового ринку є однією з головних складових системи державного регулювання ринкової економіки. Багатоаспектність та складність структуризації грошового ринку постійно породжує напрями наукових досліджень монетарної політики, як однієї з складової частини загальної ринкової фінансової системи, визначає ефективність функціонування фінансового ринку. Важливим елементом монетарного аналізу є структуризація грошового ринку та визначення його функціональних взаємозв'язків. Структуризація як процес наукового пізнання об'єкта дослідження, має багатоваріантний характер.

Грошовий (монетарний) ринок є особливим сегментом фінансового ринку, на якому постійно здійснюється операції щодо купівлі-продажу грошей, на основі економічної моделі попиту і пропозиції, яка описує процес ціноутворення на ринку.

Закону попиту і пропозиції виражає взаємозалежність між кількістю товарів і послуг, які хоче купити або отримати споживач, і обсягом товарів і послуг, які пропонує виробник. Взаємодія попиту і пропозиції відбувається в конкурентній боротьбі. Отже, діалектична залежність попиту і пропозиції полягає насамперед у тому, що пропозиція формує попит через асортимент вироблених товарів і запропонованих послуг та їх ціни, а попит визначає обсяг і структуру пропозиції, впливаючи при цьому на виробництво. Співвідношення між попитом і пропозицією впливає на відхилення ринкових цін від вартості товарів та послуг [1, с. 242].

Однією з невирішених проблем, які стримують ефективний розвиток національної економіки є внутрішні суперечності у побудові інституційної структури.

Особливої актуальності питання розвитку національного фінансового ринку набуває в умовах розгортання світової фінансової кризи та її перенесення в економіку України через інститути фінансового ринку. Тому важливим є вдосконалення інституційної побудови національного фінансового ринку та підвищення її ефективності за допомогою формування комплексу адміністративних, організаційних та економічних засад розвитку фінансових інститутів з метою створення належних умов для забезпечення зростання національної економіки [4, с. 2].

На думку класика інституціоналізму Д. Норта, «...інститути створюють базові структури, за допомогою яких люди досягли порядку і знизили рівень своєї невпевненості».

Відповідно до своєї теорії в складі інститутів Д. Норт виділив три головні складові:

- 1) формальні правила (закони, адміністративні акти, офіційно закріплені норми права);
- 2) неформальні обмеження (традиції, звичаї, договори, добровільно взяті на себе зобов'язання, норми та кодекси поведінки);
- 3) механізми примусу, що забезпечують дотримання правил (суди, поліція) [5].

Загальною характеристикою інституціоналізму є відстоювання еволюції розвитку, справедливе визначення важливості ролі державного регулювання. Методологічною основою інституціологічного напрямку є використання конкретно зорієнтованих абстракцій, широкий соціологічний підхід до аналізу економічних явищ і процесів, що водночас означає відсутність чіткого визначення предмета науки [1, с. 282].

Деякі автори вважають, що інституційні структури фінансового сектора можна об'єднати у три основні групи:

1) основні інститути – стабільні функціональні утворення, які визначають структуру системи та напрям її змін (фінансові корпорації);

2) підтримуючі інститути – структури, які підтримують діяльність основних інститутів (Мінфін, ДКЦПФР, НБУ, Держфінпослуг, саморегулювни організації);

3) інститути впливу – інститути, які підтримують основні інститути за визначення методів розв'язання інституційних завдань і оцінювання результатів дій (податкові органи, засоби масової інформації, рекламні агенції, тощо) [3].

За даними П. В. Захарченко, «... фундаментом ринку є інститути, а вони не можуть бути однаковими в країнах з різними масштабами, природно-кліматичними, економічними, соціальними і культурними умовами; у країнах, що займають різне місце в міжнародному розподілі праці, мають різні цілі і стратегії на зовнішніх і внутрішніх ринках. Тому спроби копіювання кращих зразків часто дають негативні результати. Якщо, як показує теорія і практика, економічним зростанням потрібно управляти, то тим більше це доцільно в постсоціалістичних економіках, де ринкові інститути ще не розвинені настільки, аби сприяти структурним перебудовам» [2, с. 43].

Так, В. І. Кравець у своїх дослідженнях підкреслює, що фінансовий інститут є специфічною організаційною формою економічного інституту, що створює умови для переміщення фінансових ресурсів між господарськими суб'єктами та виконує певні функції у структурі фінансового ринку. Інституційна структура фінансового ринку формується на основі субординації виконуваних фінансовими інститутами функцій у процесі виконання фінансових угод та складається з таких рівнів: рівень регулювання (інститути-регулятори фінансового ринку), рівень виконання (фінансові інститути-посередники) та рівень забезпечення (інститути інфраструктури фінансового ринку) [4, с. 16–17].

Таким чином, пріоритетами розвитку інституційної структури грошового ринку є:

- підвищення рівнів концентрації капіталу фінансових інститутів для нарощування грошових активів;
- забезпечення інформаційної прозорості та додержання регулятивних вимог між учасниками ринку;
- застосування міжнародних стандартів обліку в фінансовому секторі;
- забезпечення більш активного розвитку ринку державних та муніципальних цінних паперів.

Література:

1. Економічний енциклопедичний словник: у 2 т. [С. В. Мочерний, Я. С. Ларіна, О. А. Устенко, С. І. Юрій]; за ред. С. В. Мочерного. – Львів: Світ, 2005. – Т. 1. – 616 с.
2. Захарченко П. В. Еволюційна модель поведінки фінансового ринку в умовах трансформаційної економіки / П. В. Захарченко // Бізнес Інформ. – 2012. – № 12. – С. 42–45.

3. Коваленко Ю. М. Інституційна організація фінансового сектора економіки України [Електронний ресурс]. – Електрон. дан. (1 файл). – 2010. – Режим доступу: http://lib.uabs.edu.ua/library/Visnik/Numbers/2_29_2010/29_01_01.pdf.

4. Кравець В. І. Інституційна структура фінансового ринку України : автореф. дис. канд. екон. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / В. І. Кравець // Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – К. : 2011. – 23 с.

5. Норт Д. Інституції, інституційна зміна та функціонування економіки / Д. Норт. – К. : Основи, 2000. – 200 с.

**Вячеслав Мязін, магістрант
Полтавська державна аграрна академія**

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах для багатьох вітчизняних підприємств типовим наслідком кризових явищ їхнього економічного розвитку є гостра нестача оборотного капіталу, яка супроводжується низьким рівнем його використання. Оборотному капіталу належить особливе місце у структурі капіталу підприємства, оскільки від якості управління ним залежать безперервність процесу виробництва і реалізації продукції, ліквідність підприємства, його платоспроможність і рентабельність [2].

Оборотний капітал підприємства – це сукупність економічних відносин, пов'язаних з формуванням та використанням фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення ефективності та безперервності функціонування підприємства у короткостроковому періоді.

Означене формулювання поняття «оборотний капітал» характеризує його в теоретичній площині. У практичній площині вираження означених економічних відносин знаходить відображення в оборотних активах, джерелах їх фінансування та оцінці рівня їх ефективності [1].

У практиці фінансового управління підприємства існують різні погляди менеджерів на прийнятне співвідношення рівня дохідності і ризику фінансової діяльності, що проявляється у виборі структури джерел фінансування оборотних активів. При цьому враховують виділення в загальній величині активів постійну і змінну їхні частини.

Від вибору підприємством особливих підходів до фінансування своїх активів залежить, як фінансові менеджери ставляться до ризику. Якщо підприємство впевнене в тому, що короткострокові зобов'язання будуть легко поновлені, то, застосувавши агресивний підхід, воно заощадить значні кошти на оплаті запозичень. З іншого боку, коли немає впевненості, що можна буде постійно підтримувати зобов'язання на визначеному рівні (що характерно для

Віталій Собчичин, к. е. н., доцент кафедри; Ірина Головня, магістрантка
Полтавська державна аграрна академія
ВИКОРИСТАННЯ ЦІНОВИХ ЗНИЖОК НА ПРОДУКЦІЮ
В УПРАВЛІННІ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА 103

Юлія Стрижак, магістрантка
Полтавська державна аграрна академія
ПРОБЛЕМИ КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО
КОМПЛЕКСУ 105

Яна Таран, студентка
Полтавська державна аграрна академія
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ
БОРГОМ В УКРАЇНІ 107

Ярослав Таран, магістрант
Полтавська державна аграрна академія
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНОГО
КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА 109

Руслан Тарасенко, магістрант; Олена Смолянська, доцент
Полтавська державна аграрна академія
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВ АПК УКРАЇНИ 111

Олексій Томілін, к. с.-г. н., доцент
Полтавська державна аграрна академія
ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ОРГАНІЗАЦІЙНІЙ СТРУКТУРІ
ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА ..... 113 ✓

Олександр Трач, магістрант
Полтавська державна аграрна академія
ВПЛИВ ЯКОСТІ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ 115

Мирослава Троян, студентка; Ольга Дорошенко, к. е. н., доцент кафедри
Полтавська державна аграрна академія
ТРАДИЦІЙНА ТА АЛЬТЕРНАТИВНА СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ
ПІДПРИЄМСТВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА 117

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

Матеріали

Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих
вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»,
1 грудня 2015 р.

*Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.
Відповідальність за оформлення списку використаних джерел несуть автори.*

Надруковано: РВВ ПДАА,
36003, м. Полтава, вул. Г. Сковороди, 1/3

Підп. до друку 07.12.2015 р. Папір офс.
Тираж 100 примірників.